

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání OŘ/VV/05, 1. 1. 2022

Č.j.:	ZSCH/12/2022
Spisový znak	1.2.2
Skartační znak	A30
Vypracoval:	Bc. Lenka Polívková Tým učitelů MŠ Mgr. Gabriela Budínská
Projednáno:	Pedagogická rada dne 21. 12. 2022
Schválil: <i>Mgr. Gabriela Budínská</i>	Mgr. Gabriela Budínská – ředitelka školy
Dokument nabývá platnosti ode dne:	1. 1. 2022
Dokument nabývá účinnosti ode dne:	1. 1. 2022
Verze ŠVP:	3

Verze ŠVP 3 byla vydána na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, č.j.: MSMT-44476/2020-6, ze srpna 2021, kterým se mění v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání ZŠ a MŠ
Chotíkov

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
2.2	Dlouhodobý plán školy	6
3	Podmínky vzdělávání	8
3.1	Věcné (materiální) podmínky	8
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi	12
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	14
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
4	Organizace vzdělávání	17
4.1	Kritéria přijetí dítěte	17
4.2	Vnitřní uspořádání školy	17
4.3	Režim dne	18
5	Charakteristika vzdělávacího programu	20
5.1	Vzdělávací cíle a záměry	20
5.2	Formy a metody práce	21
5.3	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	22
5.4	Vzdělávání dětí nadaných	22
5.5	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	23
6	Vzdělávací obsah	23
6.1	Principy a metody vzdělávání	23
6.2	Třídní vzdělávací program	24
6.3	Uspořádání témat ŠVP	24
6.4	Výchovné a vzdělávací strategie	26
6.5	Integrované bloky	28
6.5.1	Kámen mudrců	28
6.5.2	Živá voda	36
6.5.3	Kouzelný štětec	41
6.5.4	Čarovná píšťalka	46

6.5.5	Zlaté srdce	51
7	System evaluace	57
7.1	Oblasti autoevaluace.....	57
7.2	Cíle a kritéria autoevaluace	57
7.3	Nástroje autoevaluace	58
7.4	Časový plán a odpovědnost pedagogů.....	59

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ZŠ a MŠ Chotíkov

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Cesta za pokladem

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Chotíkov, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Chotíkov 173 (budova mateřské školy Chotíkov 455)

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Gabriela Budínská

KONTAKT:

e-mail: skola@zs-chotikov.cz,

web: www.zs-chotikov.cz

IČ: 70990999

IZO: 650031814

RED-IZO: 650031814

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Bc. Lenka Polívková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Chotíkov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Chotíkov 118, 33017 Chotíkov

KONTAKTY:

Telefon:

377821573

Fax:

377821573

IČO: 00257834

DIČ: CZ00257834

podatelna@chotikov.eu

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMNETU OD: 1. 1. 2022

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSCH/12/2022

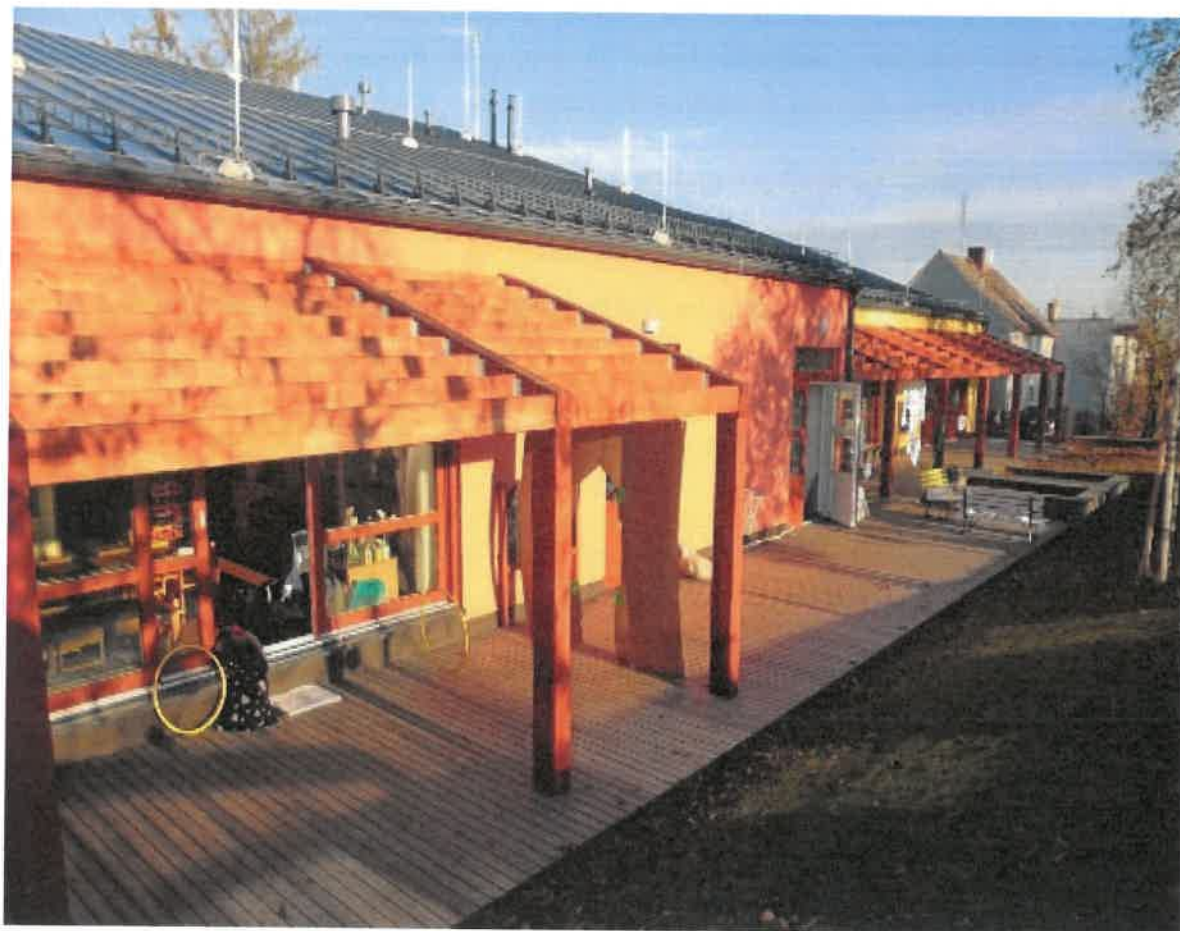
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 21. 12. 2021

Mgr. Gabriela Budínská

Mgr. Gabriela Budínská
ředitelka

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Mateřská škola je jedním ze tří útvarů Základní školy a Mateřské školy Chotíkov, příspěvková organizace.

Do 30. září 2014 byl provoz dvou tříd mateřské školy realizován ve dvou různých budovách, jejichž prostory nebyly zcela vyhovující pro naplňování výchovně vzdělávacích cílů. Dle studie obce Chotíkov z roku 2011 byla v listopadu 2013 zahájena výstavba nové moderní budovy mateřské školy a uvedena do provozu 1. října 2014.

Je umístěna v areálu školního komplexu v okrajové části obce v blízkosti nové zástavby a spalovny. Má vlastní zahradu, která sousedí s venkovními prostory a hřištěm základní školy, na druhé straně ji obklopuje pole.

Kapacita mateřské školy je 50 dětí. Provoz je celodenní a je realizován ve dvou třídách rozdělených podle věku. Obě třídy jsou půdorysem i vybavením shodné, odlišné jsou barevnými doplňky a výzdobou, která dodává prostoru charakteristický ráz a osobitost. V podkroví se nachází místnosti pro odpočinek dětí, čítárna a relaxační místnost. V budově jsou k dispozici také sklady pro hračky a didaktické pomůcky. Netradiční řešení je propojení budovy se zahradou přes prostornou zastřešenou terasu. Zahrada je vybavena herními prvky.

Stravování zajišťuje kuchyně základní školy, ze které se převáží jídlo v termoboxech do budovy mateřské školy s prostornou výdejnou (cca 50 metrů).

Mateřská škola organizuje předškolní vzdělávání pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let nejdříve však pro děti od 2 let.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Dlouhodobý plán Základní školy a Mateřské školy Chotíkov je rozpracován v **Koncepci školy** viz odkaz <http://www.zs-chotikov.cz/index.php/docs>.

Mateřská škola vstoupila do nových podmínek vzdělávací a výchovné práce otevřením nové moderní budovy v roce 2014. Má svá specifika (nová moderní budova, malý počet tříd, dostupnost přírody), která bychom rádi zohlednili ve výchovně vzdělávacím procesu.

V oblasti personální je situace vyhovující, kolektiv pedagogů je stabilizován, všichni splňují požadavek na kvalifikaci pedagoga předškolní výchovy.

V popředí zájmu je podpora rovného přístupu ke vzdělávání a společného vzdělávání dětí. Mateřská škola vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV), respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí platnou legislativou. K dalším oblastem plánované podpory patří jazyková výchova, zvláště se zaměřením na logopedickou péči prostřednictvím cvičení mluvidel a spolupráce s klinickým logopedem při odhalování vad. Škola podporuje rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti, rozvoj myšlení a vyjadřovacích schopností, výuku cizího jazyka hravou a zábavnou formou. Důležitým úkolem tohoto období je proto podpora dalšího vzdělávání pedagogů v těchto oblastech a uplatňování poznatků v praxi.

Přestože naše škola není profilována v žádném alternativním směru výchovy, je naším záměrem nechat se inspirovat některými výchovnými směry. Jde nám o podporu zdravého životního stylu zvláště v oblasti pohybové výchovy, o změny v uspořádání tříd do jednotlivých pracovních center, o podporu pracovních činností (polytechnická výchova) potřebným vybavením (pracovní stůl s nářadím, Polikarpova stavebnice apod.), o efektivnější využívání didaktické techniky a zpřístupňování nových programů. Velkým úkolem nadcházejícího období je úprava zahrady a zapojení rodičů do tohoto procesu.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Vnitřní prostory budovy jsou dostatečně velké. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky se neustále doplňuje a modernizuje tak, aby odpovídalo potřebám výchovně vzdělávacího procesu a počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát i uklízet. Jsou pestré a vedou k tvůrčímu rozvoji dítěte, podporují rozvoj technického myšlení dětí. Velkou výhodou je samostatná ložnice v patře. Jako čítárnu (v době odpočinku dětí) využíváme útulně vybavenou podkrovní místnost a pro relaxační cvičení slouží další prostor v podkroví. Vedení školy podporuje moderní metody vyučování s pomocí dostupné didaktické techniky, kterou představuje interaktivní tabule s dataprojektorem a Magic box.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy, každá třída má svůj specifický ráz odrážející se v názvu třídy, v barvě nábytku a doplňků.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. V roce 2020 došlo k rozšíření pozemku stávající zahrady směrem do pole. Do října 2022 je naplánováno dokončení převážné části jejich úprav. Ty jsou částečně hrazeny z dotace v rámci projektu „Živá zahrada“ a částečně obcí.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava. Jídlo je chutné a zdravé s dostatkem ovoce a zeleniny. V obou třídách se dbá na pitný režim, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád.

Při pobytu venku respektujeme doporučenou délku. Využíváme zahradu mateřské školy a k vycházkám vhodná místa v obci.

Je zohledněna individuální potřeba aktivity a odpočinku, děti nejsou nuceny k spánku, ale mohou se po poslechu pohádky a krátkém odpočinku věnovat klidovým činnostem ve třídě starších dětí. Předškoláci se v tomto čase věnují výtvarným, hudebním a pracovním činnostem, mají program s aktivitami zaměřenými na rozvoj grafomotoriky, čtenářské a matematické pregramotnosti.

3.3 Psychosociální podmínky

V zájmu dětí respektujeme tyto podmínky:

- rovnocenné postavení všech dětí
- volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem
- vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám
- dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava
- možnost postupné adaptace nově příchozím dětem
- respektování potřeb dětí
- děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem
- pravidla soužití jsou nastavena
- pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací
- pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte

Výchovné působení v naší MŠ podporuje rozvoj všestranného a spokojeného dítěte, samostatné osobnosti s kladným vztahem k vlastní obci i tradicím, ze kterých vychází. Smyslem výchovy a vzdělávání je získávání a upevňování kompetencí v atmosféře důvěry, vzájemné pomoci a tolerance.

Vycházíme z daných podmínek malé mateřské školy, kde se všechny děti znají, tráví spolu čas i mimo MŠ a učitelka se snaží s každým dítětem navázat vřelý osobní vztah. Dodržujeme zásady komunikace, při kterých respektujeme dítě jako osobnost, ale zároveň vyžadujeme respekt vůči nám dospělým. Dítě se učí znát svoje hranice, musí dodržovat stanovená pravidla vzájemného soužití. Tato pravidla nejsou samoučelná. Dítě se podílí na jejich tvorbě, proto rozumí jejich smyslu. Naše výchovná a vzdělávací péče se přizpůsobuje i dětem mladším tří let. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. V případě potřeby je vypracován a uplatňován individuální vzdělávací plán podle doporučení a pokynů školských poradenských zařízení. Učitelka sleduje celkovou atmosféru třídy, zaměřuje se na dobré vztahy mezi dětmi.

3.4 Organizace chodu

- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- je dbáno na osobní soukromí dětí
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí

- pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti a potřeby dětí. V režimu dne je dostatečný prostor pro volnou hru i řízenou činnost, tvořivost, rozvoj fantazie a pobyt dětí na čerstvém vzduchu.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Mateřská škola podporuje volnou hru dětí, jako mimořádný prostředek vedení dětí k samostatnosti, komunikativním schopnostem a spontánní aktivitě dětí vyvažuje vhodnou řízenou činností, která zohledňuje zájem dětí.

Pravidelně jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Vzhledem k poloze MŠ mají obě třídy možnost pobytu v přírodě. Je respektována individuální potřeba odpočinku a spánku dětí. Všechny pracovnice MŠ se snaží docílit příjemné atmosféry, snaží se vzbudit u dětí pocit bezpečí, jistoty a sounáležitosti s ostatními dětmi. Zároveň se učitelky programově snaží potlačit agresivitu dětí, hledat její příčiny a ve spolupráci s rodiči, vedením školy a výchovnou poradkyní řešit krizové situace.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Ředitelka školy řídí tým pedagogických pracovníků, svolává pedagogickou radu MŠ a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Při plánování pedagogické práce a organizačního chodu mateřské školy vychází z analýzy ŠVP, hodnocení pedagogické práce a využívá zpětné vazby.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny platnou legislativou, dále v pracovních náplních, které jsou součástí personálních dokumentů pracovníků. Ředitelka školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Podporuje a motivuje spoluúčast všech pedagogů na revizi a tvorbě Školního vzdělávacího programu. Jejím prostředníkem pro předškolní výchovu je vedoucí učitelka MŠ, která koordinuje a spolu s ostatními učitelkami tvoří ŠVP PV, plánuje a organizuje výchovnou a vzdělávací práci v MŠ.

Roční plánování předškolního vzdělávání vychází ze současné situace školy, podoby organizace ve stávajícím školním roce (počty dětí, personální obsazení apod.) a uskutečňuje se v těchto oblastech:

- aktuální pedagogické úkoly pro školní rok
- priority plánovaných akcí a nadstandardních aktivit a jejich organizace
- vnitřní evaluace a autoevaluace

- plán pedagogických a provozních porad
- kontrolní činnosti ředitelky včetně hospitací, následové hodiny učitelek
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči, se základní školou, se zřizovatelem

Pravidla řízení provozu a výchovně vzdělávacího procesu jsou zakotvena v platné legislativě a v dokumentech školy:

- Organizační řád Základní školy a Mateřské školy Chotíkov, příspěvková organizace
- Školní řád mateřské školy

3.6 Personální zajištění

- služby učitelů zajišťují optimální pedagogickou péči
- specializované služby jsou zajišťovány odborníky
- pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, kterou si prohlubují v rámci DVPP
- pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel
- pedagogové se průběžně sebevzdělávají
- pedagogové se chovají profesionálně.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků školy jsou vymezeny platnou legislativou a dokumenty školy. Pedagogický a provozní personál MŠ má předepsanou odbornou kvalifikaci. Své odborné vědomosti a předpoklady si aktivně zvyšuje a prohlubuje samostudiem a na odborných seminářích.

Přímá pedagogická činnost učitelek je organizována tak, aby zajišťovala optimální péči o děti. To znamená, že při organizačně náročnějších situacích (oběd, hygiena, pobyt venku, výlety, kulturní akce) se učitelky překrývají. Překrývání při přímé pedagogické činnosti učitelek je nastaveno na minimálně 2,5 hodiny denně v obou třídách.

Ve vztazích mezi učitelkami panuje důvěra a otevřenost. Začínající pedagog má podporu zkušenějšího pedagoga a pracuje pod jeho vedením podle metodického plánu.

3.7 Spoluúčast rodičů

Naše spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Pořádáme společné akce dětí a rodičů (např. tvořivé odpoledne, rozloučení s předškoláky, vánoční nadílku a posezení, různé naučné a zábavné stezky v lese v Pirklich, společné výlety atd.). Rádi bychom přispěli k rozšíření

možností spolupráce s rodiči pořádáním přednášek z oblasti výchovy a vzdělávání pro rodiče i širší veřejnost. Nabízíme možnost využití spolupráce s klinickým logopedem, který pravidelně dochází do MŠ.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte. Záleží nám na kvalitní a přínosné komunikaci s rodiči, zajímá nás jejich názor, hodnotíme pokroky a případné potřeby dětí. Příležitost k rozhovoru s učitelkou mají rodiče při předávání dítěte nebo dle domluvy. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Ke komunikaci slouží také informační nástěnka v šatně nebo informace pro rodiče a veřejnost na webových stránkách školy www.zs-chotikov.cz. Rodiče mohou napomáhat svou přítomností k lepší adaptaci dítěte na výchovně vzdělávací proces.

Na začátku školního roku pořádáme informační schůzku pro rodiče dětí, v průběhu školního roku pak setkání se zákonnými zástupci ohledně schopností a dovedností dětí. Rodiče mají v případě potřeby možnost konzultace s ředitelkou školy, učiteli i výchovnou poradkyní.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

Naše MŠ vychází z možností a výhod života v malé obci a spolupracuje s místními organizacemi (např. Český svaz žen, Rybářský spolek, SDH, HC Chotíkov, Myslivecký spolek Chotíkov). Účastní se jimi pořádaných akcí a podílí se na jejich organizaci (např. Pohádkový les, maškarní bál, masopustní rej). Je v kontaktu a spolupracuje se zřizovatelem. Obec Chotíkov vychází vstříc aktivitám MŠ. Máme možnost využívat dětské hřiště OÚ, také kulturní dům Slávie k pořádání dětských představení, koncertů a zábavných programů.

Zúčastňujeme se společných akcí s dalšími mateřskými školami v okolí (např. kulturní akce, naučné stezky nebo škola v přírodě s MŠ Vochovej).

Pravidelně s dětmi navštěvujeme divadelní představení nebo využíváme služeb divadelních herců a hudebníků přímo v naší MŠ.

Spolupráce se ZŠ je na velmi dobré úrovni. Využíváme možnosti společných návštěv divadelních představení. Návštěvy 1. třídy ZŠ motivují děti v přípravě na plynulý přechod do základní školy. Žáci z nižšího stupně chodí dětem do MŠ číst nebo zahrát nacvičené divadelní představení. Žáci 9. třídy pravidelně navštěvují děti v MŠ v převlecích za Mikuláše, čerty a anděly. U zápisů do ZŠ je přítomna učitelka z MŠ, která v průběhu zápisů konzultuje možné nedostatky ve školní zralosti budoucích prvňáčků. Je vypracován systém podpory přechodu dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ. K rozvoji pohybových schopností dětí je možné využívat tělocvičnu školy. Výchovná poradkyně sleduje a vyhodnocuje projevy rizikového chování dětí a legislativně zajišťuje integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

V oblasti vzdělávacího a výchovného působení jsme v kontaktu se školskými poradenskými zařízeními a podle potřeby využíváme služeb odborníků.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola je připravena přijmout děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Vypracovává v případě potřeby plán pedagogické podpory (PLPP) a zajišťuje podle něj 1. stupeň podpůrných opatření. Navrhuje rodičům dětí vyšetření v ŠPZ. Podle doporučeného stupně (2. – 5.) podpůrných opatření vypracovává individuální vzdělávací plán, zajišťuje asistenta pedagoga a nákup nebo zapůjčení speciálních pomůcek.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

V případě potřeby je škola připravena využívat kompenzační pomůcky a snížit počet dětí ve třídě dle platné legislativy. Prostředí je bezbariérové, vedení školy podporuje vybavování kompenzačními pomůckami a didaktickou technikou s vhodnými interaktivními programy. Při vzdělávání dětí postupujeme podle platné legislativy. Zajišťujeme rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace, zohledňujeme vzdělávací potřeby jednotlivce. Při výchovně-vzdělávacím procesu naplňujeme cíle a očekávané výstupy v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací nabídka a náročnost je přizpůsobena schopnostem, individuálními potřebami a možnostem jednotlivých dětí, respektuje závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření školského poradenského zařízení a vyjádření zákonného zástupce dítěte. IVP je podle potřeby doplňován a upravován v průběhu celého školního roku, zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je zohledněno v TVP. Učitelka konzultuje s rodiči pokroky a úspěchy vzdělávacího procesu, upozorňuje na úskalí a problémy. Vedení školy zajišťuje vhodné kompenzační a speciální didaktické pomůcky. Učitelky při práci s dětmi uplatňují speciální metody, formy a postupy práce podle doporučení ŠPZ, dále se vzdělávají v oboru speciální pedagogiky formou organizovaného dalšího vzdělávání pedagogů a formou samostudia.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

V případě integrace zrakově postiženého dítěte je škola připravena rozšířit nabídku alternativních aktivit, nakoupit vhodné kompenzační pomůcky a snížit počet dětí dle vyhlášky. Na doporučení poradenského zařízení škola zajistí přítomnost asistenta pedagoga.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením zařazujeme dítě se speciálními vzdělávacími potřebami do běžné třídy, protože rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí mateřské školy společné. V případě sluchového postižení je dodržována předepsaná sluchová hygiena a je zajištěno osvojení

specifických dovedností. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Třídní učitelka ve spolupráci se ŠPZ pro vady sluchu a rodiči dítěte vypracuje individuální vzdělávací plán (IVP) pro konkrétní dítě.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta a vytvářena nabídka individualizovaných aktivit. Po nástupu dítěte do MŠ provádí učitelky počáteční diagnostiku, zjišťují současnou úroveň schopností a dovedností dítěte, zaměřují se na osvojování specifických dovedností k zvládnutí sebeobsluhy. Podle potřeby škola zajistí vhodné kompenzační pomůcky a sníží počet dětí ve třídě tak, jak stanovuje vyhláška.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti a zvýšený bezpečnostní dohled. Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti. Mateřská škola těsně spolupracuje se ŠPZ a s rodiči dítěte. Pedagogický přístup učitelek je jednotný, zaměřuje se na důsledné dodržování stanovených pravidel, je zklidňující a povzbuzující. Požadavky a nároky na dítě se přizpůsobují jeho možnostem.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Mateřská škola je připravena integrovat děti s vadami řeči a poruchami komunikace a zabezpečit jim optimální podmínky pro jejich rozvoj a u vytypovaného dítěte zajišťuje podpůrná opatření a doporučuje rodičům vyšetření v ŠPZ. V případě potřeby je zajištěn asistent pedagoga, který pod vedením učitelky pomáhá s individuálním vedením dítěte. Mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a připravuje pod vedením speciálního pedagoga individuální vzdělávací plán, spolupracuje s rodiči dítěte a hodnotí pokroky a neúspěchy v jeho rozvoji. Učitelé se dále vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky, zaměřují se na logopedickou prevenci, vedou diagnostické záznamy a portfolia dětí. Jak již bylo uvedeno, mateřská škola navázala spolupráci s klinickou logopedkou, která pravidelně dochází do MŠ.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Je zajištěna přítomnost asistenta a je kladen důraz na osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu. Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky. Podle druhu a stupně postižení jsou zajištěny další podmínky. Vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Dle platné legislativy mají školy a školská zařízení povinnost vytvářet podmínky pro rozvoj nadání dětí. V tomto duchu spolupracuje mateřská škola se školským poradenským zařízením, zadává specifické úkoly dítěti, zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky, nabízí aktivity a didaktické pomůcky podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu

nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Vzdělávání v mateřské škole je vázáno k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně specifických vzdělávacích potřeb. Vzdělávací působení pedagogů vychází z pedagogické analýzy individuálního rozvoje a zájmů každého dítěte a z pravidelného sledování a písemných záznamů. Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí tak, aby byly děti motivovány a citlivě stimulovány k vlastnímu vzdělávacímu úsilí. Zdrojem informací o vývoji dítěte a jeho mimořádném nadání je také zavedené portfolio a diagnostické záznamy. Důležitým nástrojem pro vytvoření vhodných podmínek je evaluace pedagogické práce a hodnocení vzdělávacích potřeb a rozvoje dětí. Učitelé ve svých třídách pracují samostatně a tvořivě s ohledem na konkrétní charakteristiku třídy, průběžně rozpracovávají jednotlivé integrované bloky Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV) v třídních vzdělávacích programech (dále jen TVP), které respektují věkové a individuální zvláštnosti dětí.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti od dvou do tří let jsou zařazeny do třídy mladších dětí. Třída má vyhovující prostor pro práci a hru, je vybavena vhodným zařízením, hračkami a pomůckami, má dostatek prostor pro ukládání věcí z dosahu dětí. Učitelky ve třídě, jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie a průběžně si doplňují vzdělání zaměřené na specifika tohoto vývojového období. Učitelé se v přímé pedagogické činnosti v maximální možné míře překrývají. Největší prostor věnujeme volné hře dětí. Pro pobyt venku nejčastěji využíváme přilehlou zahradu. V případě výrazně nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku. Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z principů: jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte. Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: situační učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi.

4 Organizace vzdělávání

4.1 Kritéria přijetí dítěte

Ředitelka Základní školy a Mateřské školy stanovila kritéria, podle nichž postupuje při rozhodování dle platné legislativy o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případě, kdy počet žádostí v daném roce překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu. Kritéria přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání jsou: věk, místo trvalého pobytu a individuální situace dítěte. Přednostně jsou přijímány děti k předškolnímu vzdělávání a děti s trvalým pobytem ve spádové oblasti obce Chotíkov, které mají přednost přijetí podle školského zákona s platnou účinností.

Při přijímání dětí do mateřské školy vychází ředitelka školy z těchto kritérií, která jsou posuzována k 1. září probíhajícího kalendářního roku, jsou bodově ohodnocena a uvedena na <http://www.zs-chotikov.cz/index.php/kriteria-prijeti-do-ms>.

Zápis do mateřské školy se koná dle Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů v období od 2. do 16. května, přesné datum stanovuje ředitel školy a je zveřejněn na vývěsce Obecního úřadu, na nástěnce v mateřské škole a na webových stránkách školy. Zápis je povinný pro děti, které dovrší pěti let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

Vedle vzdělávání v mateřské škole školský zákon umožňuje tři další způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole. Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro některou z alternativních forem plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je jeho dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května).

4.2 Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola je dvoutřídní s maximální kapacitou 50 dětí. Byla vybudována jako moderní samostatná budova a otevřena v říjnu 2014. Je součástí areálu základní školy. V každé třídě pracují dvě kvalifikované učitelky na plný úvazek a v případě integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami i asistent pedagoga. Učitelky obou tříd se navzájem překrývají 2,5 hodiny denně tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí a v co nejvyšší možné míře diferenciací a individualizací ve vzdělávání. Obě učitelky jsou přítomné během řízené činnosti a při pobytu venku.

Děti jsou rozděleny podle věku do dvou tříd mladších dětí a starších dětí.

Ve třídě mladších dětí jsou zařazeny i děti do tří let věku a probíhá zde adaptace dětí na prostředí mateřské školy. Výchovné a vzdělávací působení je zde přizpůsobeno věkovým zvláštěm dětí, činnosti jsou z velké části zaměřeny na sebeobsluhu a socializaci (kolektivní hry, půjčování hraček, seznamování s dětmi i pracovníky MŠ).

Ve třídě starších dětí se počítá s konkrétní a systematickou přípravou předškoláků na vstup do základní školy a s individuální péčí o děti s odkladem školní docházky. Děti, které plní povinnou předškolní docházku, mají stanovenou minimální dobu přítomnosti v mateřské škole na dobu od 8:00 do 12:00 hodin. V této třídě vzhledem k rozdílnému věku dětí bude při řízené činnosti častěji docházet k dělení dětí na skupiny, a to předškoláků a mladších dětí.

4.3 Režim dne

Režim dne je stejný v obou třídách s malými odchylkami, které vychází z věkových zvláštností a potřeb dětí. Děti přicházejí od 6.30 do 8.00, na volnou hru navazuje komunitní kruh a pohybová aktivita-hra, cvičení, hudebně pohybová chvílka. Po hygieně a svačině následuje řízená činnost odpovídající probíhajícímu tematickému celku TVP, který vychází ze ŠVP PV. Poté je vyhrazený čas pro pobyt venku. Po obědě následuje spánek nebo odpočinek na lůžku, klidové činnosti nebo vzdělávací aktivity pro předškoláky. Specifikum naší mateřské školy (dále jen MŠ) je oddělená ložnice v podkroví, kde odpočívají děti z obou tříd společně. Starší děti (předškoláci a děti s odkladem školní docházky), které evidentně nemají potřebu odpoledního spánku, využívají tohoto časového prostoru k poslechu čteného textu v útulné čítárně vybavené k tomuto účelu pouze koberec s vysokým vlasem a polštářky k pohodlnému odpočinku. Po spánku, hygieně a odpolední svačině do 16.30 je prostor pro pobyt venku na zahradě, řízenou činnost a volnou hru dětí.

6.30 – 8.45	volné spontánní zájmové aktivity dětí, pohybové aktivity
8.45 – 9.00	dopolední svačina (pitný režim je zajištěn po celý den)
9.00 – 9.40	zdravotní cvičení, řízená činnost
9.40 – 11.40	pobyt venku
11.40 – 12.30	hygiena, oběd
12.30 – 14.15	odpočinek na lůžku, poslech čtené nebo reprodukováné pohádky, spánek
14.15 – 15.00	odpolední svačina
15.00 – 16.30	pohybové a didaktické hry, výtvarné, pracovní a pohybové činnosti, pobyt dětí na zahradě

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vzdělávací cíle a záměry

Cílem vzdělávání je rozvíjení samostatné tvůrčí osobnosti dítěte, jeho schopnosti učení se a poznávání světa a osvojování si hodnot a postojů k životu. Tento cíl se promítá do všech oblastí vzdělávání a jeho naplňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, na jejichž základě jsou prostřednictvím očekávaných výstupů budovány kompetence klíčové. K dosahování klíčových kompetencí využíváme kulturní bohatství naší země v podobě pohádek (zvláště klasických), básní, písní, říkadel a hodnotných literárních příběhů, které jsou dětem blízké a srozumitelné. Jejich prostřednictvím děti nasávají moudrost, učí se rozlišovat dobro a zlo, rozvíjí se jejich fantazie a tvůrčí přístup ke všem činnostem. Při výběru textů dbáme na kvalitu literární i obrazovou, jde nám o výchovné působení na charakter a vkus dětí. Vycházíme z kulturních tradic, pěstujeme lidové zvyky a zapojujeme se s dětmi do zavedených tradic v naší obci.

Mateřská škola jako celek podporuje environmentální aktivity, které vedou k ochraně kvality životního prostředí i pro budoucí generace. Smysl environmentální výchovy vidíme především v probouzení zájmu o okolní prostředí a v pěstování kladného vztahu k přírodě. V této souvislosti chápeme vzájemnou provázanost vztahů v přírodě a propojení přírody s lidskou společností, učíme děti vnímat zodpovědnost za svět, ve kterém žijeme. Vzhledem k poloze naší MŠ na konci obce vedle polí a nedaleko lesa ve venkovském prostředí, je naším cílem pěstování vztahu k přírodě právě v raném dětství. Děti se učí prostřednictvím zkušeností, které dokazují, že my lidé jsme součástí přírody, která je naším životním prostorem. Příroda je zároveň zdrojem všeho, co vyrábíme a konzumujeme, a proto je třeba si uvědomit, že tento zdroj není neomezený a je potřeba ho chránit.

Podporujeme získávání vztahu k místní přírodě a přirozený pohyb při pobytu venku s využitím přírodních podmínek. K tomu přispívá každoroční pořádání školy v přírodě. Chceme podpořit zdravý způsob života, který je založen na zásadách správného stravování a na dostatečných pohybových aktivitách. Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Využíváme prostor v podkroví mateřské školy vybavený rehabilitačními pomůckami a tělocvičny základní školy. Organizujeme kurz plavání pro třídu starších dětí.

Podporujeme a rozvíjíme individualitu každého dítěte. Vedeme děti k vzájemné ohleduplnosti a respektu i ve vztahu mezi dětmi a námi dospělými a k dodržování stanovených pravidel a hranic chování a jednání.

Období strávené v mateřské škole lze přirovnat k cestě, na které děti rozvíjí své schopnosti, osvojují si dovednosti a stávají se samostatnými osobnostmi. Vzdělávací program má motivační název

"Cesta za pokladem". Cílem této cesty je nalezení pokladu, jehož získáním jsou děti připraveny k objevování vědomostí, krásy světa, hodnoty života a dobrých vzájemných vztahů mezi lidmi. Tento poklad má podobu kouzelných předmětů, jejichž hledání a nalezení dává smysl, protože znamená získávání klíčových kompetencí ze všech pěti oblastí předškolního vzdělávání.

Každý z pěti integrovaných bloků nese název jednoho kouzelného předmětu, který je součástí hledaného pokladu. Kámen mudrců představuje hodnotu vzdělávání, představuje moudrost a připravenost k získávání vědomostí. Má sílu vzbudit v nás touhu po vědě a moudrosti. Živá voda je vzácný nápoj, který potřebujeme k zachování a upevnování našeho zdraví. Kouzelný štětec je ukazatelem krásy – umí malovat svět v barvách, učí nás podílet se na zobrazování světa, pomáhá poznávat krásu v nás a kolem nás. Kouzelná píšťalka probouzí a rozezpívává přírodu, upozorňuje nás na její změny v průběhu roku. Zlaté srdce je symbolem dobra a otevřenosti pro druhé lidi a najde je jen přátelský člověk s dobrými úmysly. Získání vzácných hodnot "pokladu" vyžaduje mimořádnou trpělivost, úsilí a čas, je plné dobrodružství nalézání a upevnování konkrétních vědomostí, dovedností a citových prožitků.

Soubor těchto vědomostí, dovedností, návyků a postojů tvoří vzácný poklad, který si děti odnášejí do dalšího života. Budou-li děti pozorně sledovat cestu, plnit zadané úkoly, hledat různá řešení, mohou získat poklad prostřednictvím řízených aktivit nebo ho najít jakoby mimochodem při běžných činnostech, prožitcích, pokusech i chybách.

5.2 Formy a metody práce

Formy a metody práce odpovídají specifickým zvláštnostem dětí předškolního věku. Základním prvkem vzdělávání je prožitek ze spontánního učení, a proto využíváme efektivitu prožitkového učení. K tomu je třeba zabezpečení podmínek: skupinová práce a kooperace, zájem dítěte o vzdělávání, tvůrčí přístup, prolínání oblastí učení. Dominantní činností je hra-tvořivá a námětová, hry s prvky tvořivé dramatiky i hry pohybové a taneční. Didaktická hra je zastoupena ve formě individuální, skupinové, frontální, řízené i spontánní. Děti mají možnost v průběhu dne hru dokončit nebo v ní pokračovat později (např. v odpoledních činnostech apod.).

V předškolním vzdělávání má místo spontánní sociální učení v rovnováze s řízenou činností. Důležitá je role situačního učení a integrovaný přístup k obsahu vzdělávání. Uspořádání do integrovaných bloků podporuje učení v přirozených souvislostech a vede k získávání kompetencí ke vzdělávání. Obsah jednotlivých bloků je dítěti blízký, srozumitelný, vzdělávací nabídka je pestrá a dává možnost individuální volby a aktivní účasti dítěte. Podporujeme prožitek a svobodnou volbu dítěte. V rámci odpoledních činností nabízíme dětem podle zájmu kroužek Šikulové, Notička, Dramaťáček a Hbité opičky.

Prioritou naší výchovné práce je podněcování dětí k vlastní aktivitě, návrhům a experimentování. Nevyhýbáme se pokusům a učení se chybami.

5.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola se snaží o maximální využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti a za tímto účelem vytváří optimální podmínky pro rozvoj osobnosti každého dítěte. Mateřská škola může na základě pedagogické diagnostiky a pozorování dítěte ve spolupráci s rodiči stanovit podpůrná opatření prvního stupně. Učitel ve třídě vypracuje Plán pedagogické podpory (PLPP) a na základě jeho vyhodnocení může zákonným zástupcům dítěte doporučit vyšetření ŠPZ. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně zpracovává škola po projednání se zákonným zástupcem dítěte na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP). V IVP jsou popsány vzdělávací metody a prostředky, případná úprava obsahu vzdělávání, využívané pomůcky a personální podpora (asistent pedagoga). Podpůrná opatření jsou vždy realizována ve spolupráci se zákonnými zástupci a pracovníkem ŠPZ, který vydal doporučení.

Mateřská škola je připravena vytvořit podmínky pro poskytování jazykové podpory dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Dítěti poskytneme výuku tak, aby při přechodu na základní školu mělo takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které mu umožní zapojit se do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným metodickým materiálem je pro nás Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Pokud MŠ navštěvují jeden až tři děti cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

Při počtu čtyři a více těchto dětí zřizuje ředitel MŠ skupinu pro jazykovou přípravu, v rozsahu 1 hodiny týdně. Tato hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

5.4 Vzdělávání dětí nadaných

V rámci individualizace ve výchově a vzdělávání podporuje mateřská škola děti s nadáním. Všímá si výrazných pokroků v různých oblastech činností dětí a rozvoj dítěte podporuje speciálně zaměřenými činnostmi. Škola se zaměřuje na identifikaci těchto nadaných dětí, podporuje maximální uplatnění a rozvoj jejich potenciálu při vzdělávání. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP, případně doporučíme vyšetření v ŠPZ ke stanovení stupně podpůrných opatření. Pokud ŠPZ identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a pracovníkem ŠPZ.

5.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole je organizačně a provozně zajištěna péče o děti od dvou do tří let. V případě přijetí dítěte do tří let je mateřská škola připravena přizpůsobit adaptační režim režimu v rodině. Dětem je dovoleno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Učitelky aktivně spolupracují s rodinou a pracují s dětmi v menších skupinách. Režim mateřské školy napomáhá utvářet celoživotní návyky a respektování pravidel a norem, zajišťuje dětem dostatek času na realizaci činností, více prostoru k odpočinku během celého dne. Učitelky citlivě přizpůsobují organizaci a střídají nabídku činností s trénováním návyků praktických dovedností. Často činnosti opakují, využívají pravidelné rituály, ponechávají dostatečný prostor pro volnou hru a pohybové aktivity.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Výchovné a vzdělávací působení vychází z pedagogické analýzy individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalostí jeho aktuálního rozvoje a konkrétní životní situace. Základnou pro vzdělávání je situační učení, které využívá praktické situace k pochopení životních souvislostí a spontánní učení nápodobou. Vzdělání se uskutečňuje prostřednictvím integrovaných bloků, které jsou rozpracovány v tematických celcích TVP jednotlivých tříd. Stavíme na metodě prožitkového učení, založeného na spontánní iniciativě a zaujetí dětí. Snažíme se vytvářet podnětné prostředí bohaté na materiály a pomůcky, které podněcují aktivitu a tvořivost, zvědavost, potřebu objevovat, radost z učení a poznávání. Dětem dáváme příležitost prožít radost a uspokojení z překonávání překážek, setkat se s neúspěchem a vlastním omezením, ale i zažít pocit přijetí a uznání. Základní formou práce s dětmi je hra. Rozvíjí všechny klíčové kompetence předškolního dítěte. Dítě se cítí při hře bezpečně a efektivně se učí získáváním nových zkušeností. Zvláště volná hra je pro nás učitele důležitým zdrojem poznatků o vývoji dítěte prostřednictvím řízeného pozorování a vedení pedagogické diagnostiky. Svoje místo má projektové učení, ve kterém se oblasti předškolního vzdělávání prolínají a které vede k efektivnímu získávání vědomostí a znalostí. Z velké části využívá právě kooperativní učení. Děti mají možnost výběru z nabídky různých činností, učí se samy organizovat hru. Využíváme všech organizačních forem vzdělávání, jimiž jsou frontální, skupinové i individuální učení. Naší prioritou je návaznost našeho výchovného působení na rodinné prostředí a spolupráce s rodiči dětí. Nejsme zapojeni do žádného z projektů alternativních výchovných směrů, ale necháváme se jimi inspirovat prostřednictvím samostudia nebo návštěv v různých zařízeních předškolní výchovy. Podporujeme zdravý životní styl a uplatňujeme ve výchově a vzdělávání polytechnickou a environmentální výchovu. Záleží nám na dobrých vztazích mezi námi pedagogy a rodiči, snažíme se o srozumitelnou a jasnou komunikaci, organizujeme společné akce rodičů a dětí, zapojujeme se s dětmi do aktivit v obci.

6.2 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program obou tříd vychází ze vzdělávací nabídky ŠVP PV. Zaměřuje se na rozpracování témat ve vztahu ke konkrétní třídě, zohledňuje věkové složení třídy a počet dětí ve třídě. Je to otevřený pracovní plán pedagogické práce, který je sestavený podle ročních období a postupně dotvářený podle situace v konkrétní třídě. Má ústřední motivační téma, které se promítá do názvu TVP. Obsahuje tematické celky, které vychází z integrovaných bloků ŠVP PV. Učitelky ve třídě společně vypracují a konkretizují vzdělávací nabídku (přehled) nebo myšlenkové mapy. V průběhu roku se volba témat i obsah vzdělávací nabídky může měnit podle potřeb a zájmů dětí. Očekávané výstupy integrovaných bloků jsou realizovány v průběhu školního roku v tematických celcích, které učitelky podrobněji rozpracovávají v písemné přípravě na řízenou činnost. Součástí každého tematického celku je hodnocení (dosahování cílů ŠVP PV, zájem dětí).

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Vzdělávací program se skládá z pěti integrovaných bloků. Celá jeho koncepce je postavena tak, aby každá třída z něho mohla vytvořit svůj specifický třídní vzdělávací program podle vzdělávací nabídky činností. V něm pak učitelky mohou pružně zareagovat na situaci ve třídě, dění v obci a ve společnosti nebo na konkrétní zájem dětí. Integrované bloky jsou časově otevřené a v některých očekávaných výstupech se vzájemně překrývají. Nejsou časově ohraničené, ale jsou nastavené plošně tak, aby pokrývaly vzdělávací nabídku v průběhu celého roku, a teprve v TVP jsou časově zařazena. Témata, která jednotlivé integrované bloky obsahují, se vztahují k ročnímu období, probíhajícími svátkům, tradicím obce a společenským aktivitám MŠ. Jednotlivé integrované bloky jsou zpracovány pro obě věkové skupiny a speciální potřeby jednotlivých tříd vyplývající z věkových zvláštností jsou zohledněny v TVP. V každém integrovaném bloku jsou obsaženy očekávané výstupy ze všech oblastí předškolního vzdělávání.

6.4 Výchovné a vzdělávací strategie

kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.5 Integrované bloky

6.5.1 Kámen mudrců

Název integrovaného bloku	Kámen mudrců
<p>Oblast</p> <p>Charakteristika integrovaného bloku</p>	<p>Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika</p> <p>Integrovaný blok s názvem KÁMEN MUDRCŮ je nejobsáhlejším blokem z hlediska vzdělávací nabídky. Prolíná se všemi činnostmi během školního roku a zasahuje do všech oblastí předškolního vzdělávání. Nalezení tohoto kamene uschopňuje a motivuje děti k rozvíjení moudrosti a k touze po vědění. Obecně je tento blok charakteristický snahou o dosažení klíčových kompetencí potřebných k získávání vědomostí a poznatků z oblasti živé a neživé přírody a schopností k rozvíjení myšlenkových operací. Součástí souboru vzdělávací nabídky je seznamování dítěte s prostředím mateřské školy a jejího okolí, s kolektivem dětí a s ostatními zaměstnanci. Významné místo ve vzdělávací nabídce tohoto bloku zaujímá budování čtenářské a matematické pregramotnosti. Základem obsahu integrovaného bloku je jazyk (řeč). Pomocí jazyka dítě myslí a vyjadřuje se, z nových poznatků staví svůj pohled na svět. Prostřednictvím jazyka se vyvíjí myšlení, dítě se začleňuje do společnosti, buduje vzájemné vztahy. Prostředkem k budování názoru na svět jsou literární texty v nejrůznějších podobách. Dítě chce stále více rozumět životu ve světě, má zájem o další poznatky, ptá se a diskutuje. Naším cílem je vzbudit zájem o vnímání a zkoumání slyšeného i psaného slova a tím vytvářet základ pro četbu a psaní. Porozumění pojmům a správné vyjadřování tvoří základ logického myšlení a matematických představ.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Název integrovaného bloku	Kámen moudrů
	<ul style="list-style-type: none"> • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
	<p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Název integrovaného bloku	Kámen moudrců
	<ul style="list-style-type: none"> • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim <p>činnosti a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kompetence k učení ✓ kompetence k řešení problémů ✓ komunikativní kompetence ✓ sociální a personální kompetence ✓ činnosti a občanské kompetence

Očekávané výstupy IB	Kámen mudrců	Vzdělávací nabídka
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		řízená činnost-rozšiřování poznatků o světě a životě kolem nás (výlety do historie – pravěk, středověk, planeta Země, světadíly-obywatelstvo, kultura, zvířata, rostlinstvo, roční období, voda a její vlastnosti, dopravní prostředky, město a vesnice – charakteristika, rozdílí
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit		říkanky a básničky s tematikou ročního období
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		rozhovor o Vánocích, o prázdninách, zážitcích z domova
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase		cvičení s náčiním, didaktické obrázky a hry s nimi
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)		vyprávění zážitků, povzbuzování, popis obrázku, řazení děje podle časové posloupnosti
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)		seznamování s číselnou řadou, porovnávání, třídění podle pravidla, orientace v počtu do šesti, říkanky s čísly, počítání předmětů, poznávání tvarů, srovnávání podle velikosti, barvy,
poznat napsané své jméno		ukazování písmen, identifikace značek dětí, pokusy o podpis na výtvoru a jeho rozpoznání
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		návik nových pohybových her s pravidly, zimní olympiáda v MŠ
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		seznamovací komunikační hry, hádanky, pantomimické vyjádření nálady, povolání, sportu
chápat slovní vtip a humor		četba knih, poslech reprodukováného textu-porozumění, rozhovor o obsahu, vysvětlení myšlenky, filmová pohádka
nalezat nová řešení nebo alternativní k běžným		rozhovory v komunitním kruhu, hledání cest, možností řešení
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (dřeva, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		vycházky do okolí, exkurze, tvoření plánek, zakreslování vlastních domů do plánu obce, rozhovory s místními lidmi, okolí spalovny, místní podnikatelé – autoservis, kadeřnictví, obchod, módní salón

porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	Kimovy hry, hry s pravidly (reakce na signál), poznávání zvuků (z přírody, z CD), pracovní listy-zrakové rozlišování, rozlišování vůní, podle chuti, třídění předmětů, jazykové rozlišování, rytmizace textu
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	technika výtvarných činností, držení tužky a štětce, uvolnění ruky při práci, střihání, lepení, používání sportovních pomůcek, pracovních nástrojů v zahradě, hudební činnosti s rytmickými nástroji, bezpečné střihání, čištění zubů, používání mýdla
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	Četba s porozuměním, nácvik písní, básní, říkanek, hádanek (vysvětlení pojmů)
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	práce s textem, vyprávění, dramatizace, hra v roli
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	logopedické chvílky, jazykový rozbor slov, rozeznávání hlásek, tvoření slov, cvičení mluvidel
sledovat očima zleva doprava	třídění a řazení předmětů zleva doprava, cvičení dějové posloupnosti správným směrem (ukazování na tabuli), prohlížení knih
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	četba před spaním, prohlížení knih, vyprávění podle knihy, seznamování s dětskými hrdiny, seznámení se spisovatelem, dětským malířem (Lada, Trnka, Hrubín), návštěva divadla, koncertu (výchovné koncerty ZUŠ), seznámení s kvalitním filmem pro děti
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	nácvik správného dýchání, podpora správného používání hlasu (nekríčet)
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách	rozhovory v komunitním kruhu, podpora vlastního úsudku
utvořit jednoduchý rým	říkadla a hry se slovy, vymyšlení veršů, hledání slov, která se rýmuji
zorganizovat hru	upevňování znalosti pravidel her, podpora samostatnosti dětí při organizaci her-možnost výběru, vysvětlení pravidel, volba rolí
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	práce s obrázky-popis, hledání společných znaků věcí, třídění předmětů, řazení podle znaků
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	podpora činností, které děti zaujmou, motivace k práci, hry pro rozvoj soustředěnosti, paměti

vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnat si (nového, změněného, chybějícího)	hry na rozvoj smyslů-porovnávání, třídění, rozlišování zvuků, hmatový chodníček, poznávání materiálů hmatem (mouka, voda atd.), sluchová cvičení
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	pohybové hry, tanec, rytmická cvičení, říkadla s pohybem, nácvik programu vánoční besídky
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojevě odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	tvoření společných pravidel vzájemného soužití, nácvik her s pravidly (nepodvádět, umět prohrát), pozdrav, poděkování
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	týmová práce, hledání různých možností řešení, slovní vyjadřování vlastních názorů, práce ve skupinách, ocenění kreativity
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	seznamování s geometrickými tvary, řazení podle velikosti, hmotnosti, velikosti, orientace v číselné řadě od 1 do 10, třídění podle určených znaků, ranní kruh – hodnocení vlastního chování, hodnocení dětí, možnost obhajoby
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	hry se slovy-na ozvěnu, sluchové rozlišování, vyhledávání rozdílů a podobností, porozumění významu slov, vyhledávání obrázků příslušných předmětů
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	hry s písmeny, poznávání některých písmen vlastního jména, využívání číslic k rozeznávání rozdílů-propojování s významem množství, interaktivní tabule s obrázky předmětů a počátečními písmeny
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	srozumitelné zadávání úkolů, názorné vyučování, postupné zvyšování náročnosti, tvoření z papíru, prostorové práce, kolektivní práce ve skupině, nácvik her, práce u interaktivní tabule
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	nácvik držení tužky, zacházení s předměty, pracovní činnosti s nástroji, kreslení, malování, stříhání, lepení), práce se stavebnicemi, skládkami, navlékání korálků, seznámení s Orffovými nástroji, rytmizace s ozvučnými trubkami, kresba pastelem, malba papírovou špachtlí, foukání barvy brčkem, koláže z přírodnin, práce s modelínou a domácí plastickou hmotou, pečení perníčků, koláčů, pracovní listy na grafomotoriku

adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spolupřevážet v tomto společenství prostředí pohody	seznámení s prostředím MŠ, se zaměstnanci, tvoření pravidel, dodržování hygieny, pozdrav při příchodu do místnosti
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	společenské hry a aktivity, kooperativní činnosti, činnosti na poznávání sociálního prostředí
spolupracovat s ostatními	kooperativní činnosti ve skupinkách, ve dvojicích, dlouhodobější úkoly pro skupinu
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dětí i s dospělým
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	hry k pěstování ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčovat hračky, střídat se, pomáhat druhému
prožívat radost ze zvládnutého a poznání	hry a činnosti vyvolávající radost, spokojenost, veselí a pohodu
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	hry a jejich hodnocení, objektivní posouzení úspěchu i neúspěchu, přijetí negativního hodnocení, cvičení v projevoování citů a sebeovládání
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	nabídka činností pro vynaložení volního úsilí, rozvoj vytrvalosti, dokončení díla
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	jednoduché úkoly při organizování hry, rozhovor, diskuze, vyjadřování vlastního názoru
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	podpora aktivit k identifikaci sebe sama, pracovat a myslet za sebe
rozhodovat o svých činnostech	pestrá nabídka činností, her, která vede k zamýšlení a samostatnému rozhodování (volbě aktivity)
uvědomovat si své možnosti i limity (svě silné i slabé stránky)	spontánní hra, hry na poměřování sil s ohledem na možnosti jednotlivých dětí (každé dítě může být úspěšné)
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	hry na poznávání různých společenských rolí, seznamování se zaměstnáním rodičů, povolání, návštěvy různých pracovišť (chování, zdraví)

<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>	<p>práce s obrázky, popis, vysvětlení pojmů, pojmenovávání, kladení otázek v průběhu dne, všímání si běžných jevů a jejich pojmenování</p>
<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dněti blízké, pro ně smysluplné a přiměřené, zajímat se a jemu pohotově a využitelně pro další učení a životní praxi</p>	<p>přirozené pozorování prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety (spalovna odpadů, stavby nových domů v okolí)</p>
<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>	<p>smyslové a psychomotorické hry, tajemný sáček s předměty, hra Ptáčku, jak zpíváš, Na slepou bábu, poznávání kamaráda po hmatu, podle sluchu, geometrické tvary, reakce na znamení, poznávání podle chuti, vytleskávání slabik, práce s pracovními listy a interaktivní tabulí</p>

6.5.2 Živá voda

Název integrovaného bloku	Živá voda
<p>Oblast</p> <p>Charakteristika integrovaného bloku</p>	<p>Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika</p> <p>Cílem uskutečňování očekávaných výstupů integrovaného bloku s názvem ŽIVÁ VODA je zdravý fyzický a psychický rozvoj dítěte a uvědomění si hodnoty zdraví. Živá voda nás uschopňuje k úctě k životu a k péči o naše zdraví. Dítě si uvědomuje svoje tělo, poznává svoji identitu ve vztahu k druhým. Pro vyvážený fyzický a psychický rozvoj je nutný každodenní pohyb. Úkolem mateřské školy je zdokonalování pohybových schopností v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvíjení psychické a fyzické zdatnosti dětí. Základem je zdravá a vyvážená strava, zdravý životní styl, ve kterém nechybí bezpečné pohybové aktivity, práce i zábava, otužování, odpočinek a relaxace. Osvojení poznatků vlastního těla, o zdraví vedeme děti k vytváření zdravých životních návyků a postaví jako základy pro zdravý životní styl.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) <p>sociální a personální kompetence:</p>

Název integrovaného bloku	Živá voda
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost <p>činnosti a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kompetence k učení ✓ činnosti a občanské kompetence ✓ kompetence k řešení problémů ✓ komunikační kompetence ✓ sociální a personální kompetence

Živá voda	
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	didaktické hry na téma části lidského těla, obkreslování postavy, seznámení s tělesnými orgány a jejich funkcemi, hra na lékaře, péče o panenky, ranní cvičení na správné držení těla – porozumění, písňe s ukazováním (části těla, náladu atd.)
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	sledování jídelníčku, větrání v MŠ otužování, kurz plavání pro předškoláky, pravidelná hygiena, nácvik správného mytí rukou, čištění zubů-řikanka
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	hudebně-pohybové hry, cvičení s hudbou, cvičení na nářadí, pohybové chvílky, volný pohyb venku, sporty a pohybové chvílky
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	technika čištění zubů, mytí rukou, používání kapesníku
zachovávat správné držení těla	zdravotní a rehabilitační cvičení, cvičení s náčiním
rozlíšovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	pohybové hry s pravidly, cvičení na nářadí (dodržování bezpečnosti), příběhy, pohádky
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	dodržování zásad zdravé výživy v MŠ, besedy se zdravotníky, Policií ČR
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčinní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	cvičení s pomůckami pro utváření prostorové orientace, chůze po nerovném terénu, lezení přes překážky (v tělocvičně, v přírodě), běhání na zahradě, v lese, soutěže, plavecký kurz
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	zdravá výživa, seznamování s nebezpečím-dopravní výchova
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	příběhy s tematikou bezpečnosti a bezpečného chování, setkávání se s pracovníky Policie, se zdravotníky, poučení o bezpečnosti v MŠ a na vycházkách a výletech
obezřetně se chovat v různých situacích	rozhovory, demonstrace nebezpečných situací, příběhy, filmy

zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	oblékání, úklid hraček, práce na zahradě, péče o vlastní pomůcky, správné návyky při jídle-používání příboru
zvládat běžné denní činnosti, které se pravidelně opakují	hygiena, chůze v zástupu, chování ve třídě i mimo ni, udržování pořádku
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	tanec, hry s hudbou a zpěvem, cvičení se správným dýcháním, rytmické říkanky, fukání barvy, přemísťování předmětů fukáním brčkem, fukání do vody
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	spoluvtváření smysluplných pravidel soužití ve třídě, seznamování s novými hrami, vysvětlování spravedlivých postojů, řešení konfliktů mezi dětmi
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvtvářet v tomto společenství prostředí pohody	přirozená adaptace na prostředí MŠ, každodenní setkávání se s dětmi dospělými pracovníky
spolupracovat s ostatními	sportovní soutěžení, poměřování sil ve skupinách, štafetové hry, přetahování s lanem
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	sportovní hry s pravidly, dodržování bezpečnosti při sportu, porozumění smyslu pravidel
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	dopravní hry, poznávání dopravních značek, vymyšlení piktogramů, hledání příkladů, popis a vysvětlení
naučit se zapaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	rytmické hry a cvičení s říkankami, písničkami, pohybové hry se zpěvem
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	ranní cvičení s prostorovými pojmy, sledování řádu v MŠ-časové pojmy, pravidelné rituály (ve stejnou dobu)
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	nácvik pohybových dovedností (např. kotoul, házení chytání), cvičení podle pokynů, nácvik hygieny (čištění zubů), seznamování s novými hrami, bezpečnost při hře a cvičení

respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	úkld hraček, pravidla pro úklid, zdůvodnění pravidel bezpečnosti a provozu
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	hry na prožívání a ovládání citů, pozorování lidských vlastností, potlačování nezdravé soutěživosti, podpora nesmělých dětí a povzbuzování k výkonům
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	porovnávání se s ostatními dětmi, posuzování vlastních schopností a možností, zvládání strachu
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	hry na sebeovládání, na potlačování agresivity, uvolnění (hry s padákem, bublina)

6.5.3 Kouzelný štětec

Název integrovaného bloku	Kouzelný štětec
<p>Oblast</p> <p>Charakteristika integrovaného bloku</p>	<p>Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika</p> <p>Integrovaný blok s názvem KOUZELNÝ ŠTĚTEC uvádí děti do světa krásy v nás a kolem nás. Samotný štětec je dalším cenným předmětem, který zobrazuje a pomáhá přetvářet životní prostředí v celé jeho krásě. Pokud nastavíme správný úhel pohledu a použijeme kouzelný štětec, jsme uschopněni k vnímání krásy ve všech podobách, ale i k vlastní tvorbě krásných věcí. Naším cílem je rozvíjení a zpřesňování smyslového vnímání, jeho kultivace, rozvíjení představivosti a fantazie, tvořivého myšlení a schopnosti sebevyjádření.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislosti, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Název integrovaného bloku

Kouzelný štětec

komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá výjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

činnostní a občanské kompetence:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✓ kompetence k řešení problémů
- ✓ komunikativní kompetence
- ✓ kompetence k učení
- ✓ sociální a personální kompetence
- ✓ činnosti a občanské kompetence

Kouzeľný štětec	
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	hudební činnosti s rytmickými nástroji, hudebně pohybové hry, tance, zpěv písní
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	konstruktivní činnosti, dramatizace a popis vlastního prožívání, tvoření velikonoční, vánoční a podzimní
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	malba na určité téma, kreslení, modelování, tvoření z různých materiálů (papír, přírodní), koláž, stříkání barvy, výroba indiánského totemu, vánoční keramická dílna, jarní louka, podzimní strom
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	vyjádření nálady-pohybové ztvárnění, výtvarná činnost modelování, pantomima, dramatizace
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	poslech hudby, rozlišování nálady, popis děje v hudebně-hudební příběh, taneční improvizace, společenské a kulturní akce, koncerty, vystoupení (s účastí dětí)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	barevný týden (motivace k seznámení s barvami, pokusy s mícháním základních barev), dramatizace pohádek, pozorování krásy v přírodě, v architektuře, práce na výzdobě MŠ
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	tanec s hudbou, pohybové hry se zpěvem i reprodukcí hudbou
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	dechová cvičení, zpívání písní a nácvik správného dýchání, foukání do vody
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	nácvik tance, cvičení s hudbou, pohybové chvílky
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečné příběhy a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mit elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	seznamování s kulturami různých národů a ras, pěstování vztahu k rozmanitosti světa, seznamování s řádem světa

porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	prožívání radosti z tvoření, z hotového společného díla, výtvarná tvorba z různých materiálů
spolupracovat s ostatními	skupinová výtvarná práce
projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	četba před spaním, výstavy knih, seznamování s autory, seznamování s autory ilustrací knih pro děti, četba z dětských knih, návštěva divadelního představení, užívání didaktické techniky
rozhodovat o svých činnostech	nabídka výtvarných a pracovních činností a možnost volby zpracování

6.5.4 Čarovná píšťalka

Čarovná píšťalka	
Název integrovaného bloku	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Oblast	Integrovaný blok s názvem ČAROVNÁ PÍŠŤALKA uvádí děti do světa živé a neživé přírody. Cílem vzdělávací nabídky je vybudování vztahu k přírodě jako takové a uvědomění si hodnoty bohatství, které nám nabízí. Používáním čarovné píšťalky jako pomůcky k otvírání různých oblastí světa, děti objevují hodnoty přírody, za kterou jsme odpovědní. Obraz přírody a jejího bohatství se mění v průběhu roku, v každém období však lze čerpat z jejího bohatství barev, nálad a plodů. Na jaře v nás probouzí radostnou náladu, vítáme první teplé paprsky slunce a pozorujeme prudké změny počasí. Loučíme se se zimou tradičními zvyky a vnímáme jejich symboliku. Velikonoční tradice se v naší obci dosud dodržují a účastníme se jich s našimi dětmi. Podzim nás láká svými barvami k procházkám a vnímání klidu.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně

Název integrovaného bloku	Čarovná píšťalka
	<p>vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy • je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným <p>činnosti a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Název integrovaného bloku	Čarovná píšťalka
	<ul style="list-style-type: none"> • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ činnosti a občanské kompetence ✓ sociální a personální kompetence ✓ komunikativní kompetence ✓ kompetence k řešení problémů ✓ kompetence k učení

Čarovná píšťalka	
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	zvířata a jejich mláďata, bajky a pohádky o zvířatech, návštěva ZOO s výkladem, návštěva místního statku
mít povědomí o vztahu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	přirozené pozorování blízkého prostředí, využívání běžných situací k rozhovoru, vysvětlování, ukazování
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, žít tvary apod.)	úklid v MŠ a na zahradě, třídění odpadu sbírání odpadků v lese (dbát na bezpečnost a hygienu dětí), pěstování rostlin, ochrana rostlin a zvířat, pozorování zvířat lese, sběr plodů (žaludy, kaštiny)
vnímát, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	vedení kalendáře počasí a ročních dob, řízená činnost na téma roční období, počasí, cestování do různých zemí
všímát si změn a dění v nejbližším okolí	vycházky a exkurze do nejbližšího okolí (spalovna, stavby nových domů, pozorování čapího hnízda)
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s tímto změnami je třeba zvířata počítat), přizpůsobovat se běžné proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	živá a neživá příroda, přirozený řád světa-roční období, počasí, lidové zvyky a obyčejy, tradice (loučení se zimou, masopust, Velikonoce)
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	seznamování s přírodním bohatstvím, jak může člověku prospívat a co je pro něj nebezpečné, bylinky, znečišťování přírody a jak mu bránit, pohádky a příběhy s tematikou zdraví
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	příběhy ze života, dramatizace nebezpečných situací, morální jednání v pohádkách a příbězích

<p> mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>	<p> stavby v okolí, návštěva okolí spalovny odpadů, návštěva Technánie Pízeň</p>
<p> uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>	<p> rozhovory, četba příběhů, vyprávění, besedy s osobnostmi, spravedlivé řešení sporů</p>
<p> vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách</p>	<p> vedený rozhovor (každý má slovo, může vyjadřovat svůj názor) na různá společenská témata</p>
<p> přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjadřít</p>	<p> individuální rozhovory, řešení problémů mezi dětmi, pomoc při řešení sporů, popis problému</p>
<p> uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>	<p> respektující přístup k názorům dětí, uvádění na pravou míru, diskuze o problému, povzbuzování sebevědomí dětí</p>

6.5.5 Zlaté srdce

Název integrovaného bloku	Zlaté srdce
<p>Oblast</p> <p>Charakteristika integrovaného bloku</p>	<p>Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika</p> <p>Integrovaný blok s názvem ZLATÉ SRDCE nám připomíná hodnotu přátelských vztahů mezi lidmi. ZLATÉ SRDCE jako symbol dobra v nás předpokládá naše úsilí a péči. Obsahem tohoto úsilí a péče je budování dobrých vztahů, ohleduplnosti a respektu k druhému člověku. Aby socializace dítěte byla úspěšná, potřebuje pomoc a vedení, zvláště potřebuje dobrý příklad. Přiměřeným a srozumitelným způsobem upevňujeme u dítěte pravidla chování zejména ve vztahu k druhému dítěti, rozvíjíme sociální citlivost, toleranci, soucítění, dovednost spolupracovat při hře i ostatních činnostech. Podporujeme dítě v samostatnosti, v osvojování si poznatků o nejbližším okolí, ochraně a bezpečnosti, kultivaci smyslového vnímání, vyjadřování i odvaze v mezilidských vztazích – řešit vzájemné spory, obhajovat a přijímat jiný názor, nabídnout řešení, pomoc, vyjednávat s ostatními dětmi, respektovat právo na soukromí jedince apod.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije ● klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo ● odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých ● pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem ● chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Název integrovaného bloku	Zlaté srdce
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí • spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim • při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout • je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování • dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Název integrovaného bloku	Zlaté srdce
	<ul style="list-style-type: none"> ● spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim ● při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout ● je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem ● chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování <p>činnosti a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění ● spoluplytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat ● uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu ● ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit ● chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevíšimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky ● má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat ● dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ komunikativní kompetence ✓ sociální a personální kompetence ✓ činnosti a občanské kompetence ✓ kompetence k učení ✓ kompetence k řešení problémů

Zlaté srdce	
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	komunitní kruh-tvorba pravidel (vyvozování), pohádky a příběhy o charakterových vlastnostech o chování v různých situacích (např. Proč maminka Adámka nechce)
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	seznamování s životem v různých zemích „cestování světadílů“ a poznávání kultury a lidí různých ras
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	hry s pravidly, volná hra
spolupracovat s ostatními	skupinová práce, hodnocení výsledků, hry na vzájemnou pomoc (štafeta, podávání míče
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	rozhovor o chování, vyžadování omluvy, hodnocení vlastního jednání
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	příběhy s tématikou nebezpečí, besedy o různých povoláních
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti)	příběhy vymyšlené nebo ze života s tématikou nebezpečí
porozumět běžným neverbálnímu projevům citových prožitků a nálad druhých	volná hra, rozhovor s dětmi, zapojení se do námětových her
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	komunikace se zaměstnanci školy, návštěvami, výlety, exkurze
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	možnosti volby podle většiny, dělení se o hračky, odkládání hraček při řízené činnosti
orientovat se bezpečně ve ztátném prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v blízké mateřské škole, v blízkém okolí)	seznamování s prostředím MŠ, s dětmi, vznik nových přátelství, kamarádských vztahů při společných výletech
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti	podílení se na tvorbě pravidel, rozhovor a zdůvodnění
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	řízená činnost-možnosti rozdílných názorů, možnosti řešení, volby způsobu provedení

uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	příběhy a pohádky
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	dramatizace situací ze života
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	společné činnosti, skupinové práce (výtvarné, prostorové)
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	řešení sporů mezi dětmi-bránit se násilím, vyhledání pomoci dospělého
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soutěť, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	hry pro zvládnutí agresivity, prožívání radosti při hře a komunikaci s kamarády
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	pomoc slabším dětem, mladším dětem, ohleduplné chování při hře
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	pracovní činnosti, volná hra
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	respektující přístup při všech činnostech
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	oblékání, hygiena, jídlo, úklid hraček, oblékání, jídlo, úklid hraček, pomocné práce na zahradě
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	spontánní hra, námětové hry (na něco)
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	čtení knihy s porozuměním, vyprávění, rozhovor o obsahu, povahových vlastnostech hrdinů, hodnocení obsahu
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	ranní komunitní kruh (hodnocení činností, plán na den, řízený rozhovor)

řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	náhodné situace řešení sporů (půjčování hraček, střídání v zábavných hrách), možnost návrhu řešení
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	dramatizace životních situací (jak se zachovat v nepříjemné situaci, v nebezpečí), beseda s Policí)
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednodušších situacích samostatně, jinak s pomocí)	společné plánování činností, zjišťování zájmu dětí o určitou činnost

Vysvětlivky:

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika		Dítě a ten druhý	Dítě a společnost	Dítě a svět
Jazyk a řeč	Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Sebepojetí, city vůle			

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Systém autoevaluace v naší MŠ se uskutečňuje v těchto oblastech:

- na úrovni školy (analýza ŠVP, výroční zpráva, hodnocení učitelek a rodičů)
- na úrovni třídy (probírané téma, integrovaný blok)
- na úrovni dítěte (výsledky a rozvoj dítěte)

V širokém měřítku je autoevaluace hodnocení kvality vzdělávání. Hodnocení se zaměřuje na všechny oblasti vzdělávání a vychází z posouzení kvality zpracování Školního vzdělávacího programu a jeho souladu s požadavky RVP PV. Oblastí evaluace je uskutečňování cílů předškolního vzdělávání a podmínky vzdělávání.

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace v MŠ je zvyšování kvality výchovného a vzdělávacího působení. K dosažení tohoto cíle musí být hodnocení zaměřeno na vytvoření skutečného a uceleného obrazu mateřské školy, který pak slouží k nastavení opatření pro další pedagogickou práci.

Základními kritérii evaluace je:

1. Obsah a průběh vzdělávání

- mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče, akce)
- plánování vzdělávací nabídky
- podpůrná opatření, výukové materiály
- realizace výuky (interakce učitele dětí, strategie učení, rozvoj kompetencí),
- školní vzdělávací program

2. Podmínky ke vzdělávání

- bezpečnostní a hygienické
- demografické (množství dětí ve třídě, složení třídy podle trvalého bydliště, věkové složení, postoje dětí ke škole)
- ekonomické
- materiální
- personální

3. Podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod.

- klima školy (interakce učitele a dětí, klima v pedagogickém týmu)
- spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem
- spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče)
- systém podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- zohlednění individuálních potřeb dětí (individualizace ve vzdělávání)

4. Úroveň výsledků práce školy

- kvalitativní analýza
- kvantitativní analýza

5. Vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- organizační řízení školy
- partnerství školy a externí vztahy
- pedagogické řízení školy
- profesionalita pedagogů
- strategické řízení a plánování

6. Výsledky vzdělávání dětí

- kvalita výuky (interakce učitele a dětí)
- způsob a úroveň dosahování klíčových kompetencí
- motivace ke vzdělávání
- postoje (vztah dětí k MŠ)
- úspěšnost při vstupu do ZŠ
- znalosti a dovednosti (dosahování školní zralosti)

7.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá pro jednotlivé oblasti autoevaluace následující nástroje:

- analýza školní dokumentace (ŠVP, TVP, IVP, PLPP)
- anketa pro rodiče
- hospitace vedením (ředitel)
- sebehodnotící rámce (např. CAF-Common Assessment Framework, Model excellence apod.)
- vzájemné hospitace pedagogů
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí
- zpětná vazba externích subjektů
- pozorování dětí
- hodnocení tematických celků a integrovaných bloků

- porady pedagogů
- záznam o dítěti (pedagogická diagnostika)
- rozhovor s dítětem
- rozhovor s rodiči
- hodnocení portfolia
- hodnocení podpůrných opatření (IVP, PPPL, práce asistenta pedagoga)

7.4 Časový plán a odpovědnost pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně po konci školního roku.

Odpovědnost učitelek:

System je nastaven tak, aby sloužil ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu, pomáhal učitelkám v jejich pedagogickém působení. Základem je hledání cesty k formování harmonické dětské osobnosti tak, aby výsledkem byla spokojenost a zdravý vývoj dětí.

Vedoucí učitelka zpracovává každý rok písemnou analýzu ŠVP, která slouží jako východisko k plánování organizačních změn a ke zkvalitňování pedagogické práce. Provádí hospitace v obou třídách, podporuje vzájemné hospitace pedagogů, hovoří s nimi o případných problémech a hledá nejschůdnější řešení.

Pedagogické porady se konají minimálně dvakrát za školní rok. Provozní porady s ředitelkou školy 1x za 14 dní, při potřebě častěji.

Ředitelka školy je v kontaktu se zastupiteli obce, sleduje reakce rodičů dětí, hovoří s nimi o dětech i o možnostech MŠ, podporuje jejich zapojení do dění v MŠ. Stanovuje kritéria hodnocení práce učitelek. Provádí hospitace u jednotlivých pedagogů a provádí s nimi rozbor pedagogické práce. Na pedagogických poradách hodnotí ředitelka spolu s učitelkami podmínky a výsledky výchovné práce a zamýšlí se nad možnostmi výchovného působení.

Učitelky denně hodnotí ústně kvalitu výchovné a vzdělávací práce ve své vlastní třídě-jak se podařil záměr pedagogického působení, průběh volné hry a zapojení dětí, klady a zápory řízené činnosti. Po ukončení tematického celku vyhodnocují učitelky celkový dopad zpracovávaného tématu: Co děti nejvíce zaujalo, co se děti naučily, co se povedlo, co ne a proč a zpracovává závěry pro další vzdělávací působení.

Učitelky vedou pedagogickou diagnostiku každého dítěte se záznamy a nejméně 2x ročně nabízí rodičům možnost osobní konzultace o rozsahu vědomostí, dovedností, jazykové úrovně apod., případně výchovných problémech. U každého dítěte hodnotí učitelky pokroky a změny v rozvoji. Součástí portfolia dítěte jsou také výtvarné práce, pracovní listy, rozhovor s dítětem, záznamy pozorování. Učitelky diagnostikují děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Na úrovni 1. stupně

pedagogické podpory rozhodují o formách a metodách výchovně-vzdělávacího procesu (např. děti s poruchami chování, opožděné ve vývoji, mimořádně nadané) a ve spolupráci s rodiči vypracovávají plán pedagogické podpory. Po uplynutí tří měsíců realizace těchto podpůrných opatření vyhodnocují jejich účinnost a případně doporučují dítě k odbornému vyšetření.

V případě integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a stanovenými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně hodnotí učitelka pokroky ve vzdělávání podle IVP (2x ročně).

